

OPARZYSTY (10) ai

o oraz a jasne.

sg m N oparzysty (1). ◇ f N oparzystå (1). ◇ [I oparzystå.] ◇ pl G oparzystych (1). ◇ D oparzystym (1). ◇ A subst oparzyst(e) (6).

Składnia dopełnienia sprawcy: oparzysty z(e) czego (2).

Sł stp brak, Cn s.v. oparzysto, Linde XVI – XVIII w.

1. *Zaczerwieniony, zaogniony na skutek choroby (9) : ktoremu [kapelanowi] był wrzód nieczno nádkážíł gęby/ iż była opárzyftha GórnDworz Q3.*

Wyrażenie: »oczy (a. oko) oparzyste« [szyk 4:4] (8): Zołć Kapłonia Na oparzyste y ciekące oczy barzo dobra iefth. FalZioł IV 19d, II 19b, IV 6c, 17b; SienLek 63v, 67v [2 r.], 68; [ArtNom C4].

Szeregi: »ciekący i (albo) oparzysty« [szyk 2:1] (3): A Zołć orłowa oczóm ciekącym albo oparzystym pomaga. FalZioł IV 17b, IV 6c, 19d; [Lippus Trieffeugig Ciekące ábo opárzifte oczy máiący. ArtNom C4].

»czyrwony (a) oparzysty« [szyk 2:1] (3): Ná oczy czyrwone á opárzifte ze wrzodu: weźmi moczu dzieięcego/ przyley równą część winá/ [...] á warz ták długo aż dwie części wywreią/ á tym kielá kroć przez dzień oczy maczay/ ále ciepło. SienLek 67v, 63v, 67v.

»oparzysty albo kr(wawy)« (1): Náuká leczenia opárzyfthych álbo kr. oczu SienLek 68 źp.

2. *Pochmurny, mglisty, ciepły, parny (1) : [Czczotká z dawná iefth lotu wiefzczęgo/ Gdy iey nie widáć pátrzay źimná złęgo. Gdy idą hoynie/ źimá opárzyftha/ Acź chłopfka/ przedsię praktyká czyftha. CygMyśl B2v.]*

W połączeniu szeregowym (1): Boiaźń iefth áffekt záięczy y płochy: ten podobień iefth Auftrowi wiátrowi z południá: ktory wiátr iefth fłáby/ miękki/ wilgotny y opárzyfth: zgniłość y zarázę powietrza morowego przynoszący. KlonFlis B.

3. *[Błotnisty, bagnisty, grząski; lutosus, paludosus, palustris Cn: Ten Zamek w dobrym miejscu, około niego są błota oparzyste niemałe LustrWpol I 29; Druga ziemiá iefth którą zową opárzyfthą pófpolicie/ ktorey wilgotność iefth prawie wrodzoná/ á nigdy się nie oddziela odchodząc. Cresc 1571 103 (Linde).*

W połączeniu szeregowym: Nie ma też rola być kámieniſta bárzo/ áni fłona/ áni bágniſta álbo opárzyftha. Cresc 1571 138.]

Synonimy: 3. bagnisty, błotny, hraski, kałużowy, kałużysty, ługowaty.

Cf [NIEOPARZYSTY]